

Tuzemská ekonomika se ve 2. čtvrtletí propadla o 8,4 % mezikvartálně, výhled se zlepšuje

Hrubý domácí produkt (HDP) v České republice ve 2. čtvrtletí 2020 podle předběžného odhadu klesl mezikvartálně o 8,4 % a meziročně o 10,7 %. Historicky nejvyšší propad ekonomiky byl způsoben uzavřením firem a výraznými restrikcemi v obchodě v důsledku boje proti pandemii koronaviru. Přestože již na přelomu května a června došlo vlivem zmírnění restriktivních opatření k oživení domácí ekonomiky, nestačilo to vykompenzovat dubnový a květnový pokles.

Negativní meziroční vývoj HDP byl způsoben především **výrazným poklesem zahraniční poptávky, dále pak nižší spotřebou domácností i investiční aktivitou.** Pokles tvorby hrubé přidané hodnoty byl nejvíce ovlivněn, stejně jako v předešlých čtvrtletích, vývojem v průmyslu a ve skupině odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství.

Oproti předešlým odhadům HDP byla **data za 2. čtvrtletí** nově zveřejněna v termínu t+30, tj. 30 dnů po skončení čtvrtletí, **tedy o 15 dnů dříve, než bylo v minulosti zvykem.** Zpřesněný odhad HDP za 2. čtvrtletí spolu s detailní informací o struktuře HDP bude zveřejněn 1. září.

Tuzemská data o HDP byla nepatrně lepší než obdobná čísla v Německu a Spojených státech. Německá ekonomika ve 2. čtvrtletí klesla mezičtvrtletně o 10,1 %, což byl největší pokles od roku 1970, od kdy se data měří, a meziročně o 11,7 %. K propadu došlo nejen u investic a zahraničního obchodu, ale i u spotřeby domácností. **Ve Spojených státech HDP mezičtvrtletně klesl o 9,5 %,** což při přepočtu na celý rok představuje největší propad od roku 1947 ve výši 33 %.

V dalších měsících by mělo docházet k pokračujícímu oživení ekonomik. Aktuální data z průmyslu a předstihové indikátory (důvěra firem, domácností) za červen a červenec naznačují oživení. Pro exportně orientovanou ekonomiku, jakou má ČR, je důležité probíhající oživení rovněž v Německu a zbytku eurozóny. I zde dochází k meziměsíčnímu růstu v průmyslu i maloobchodě a postupnému návratu předstihových indikátorů (index podnikatelské důvěry Ifo nebo index nákupních manažerů PMI) na předkrizovou úroveň. Kompozitní index PMI v Německu v červenci narostl na dvouleté maximum a nejvýše od února 2020, tedy od vypuknutí pandemie, na 55,5 ze 47 v červnu. Hodnota na 50 signalizuje růst podnikatelské aktivity. Tahounem růstu byla aktivita ve službách, i když i aktivita v průmyslu se dostala na předkrizovou úroveň. Obdobné oživení indikují i data PMI za celou eurozónu.

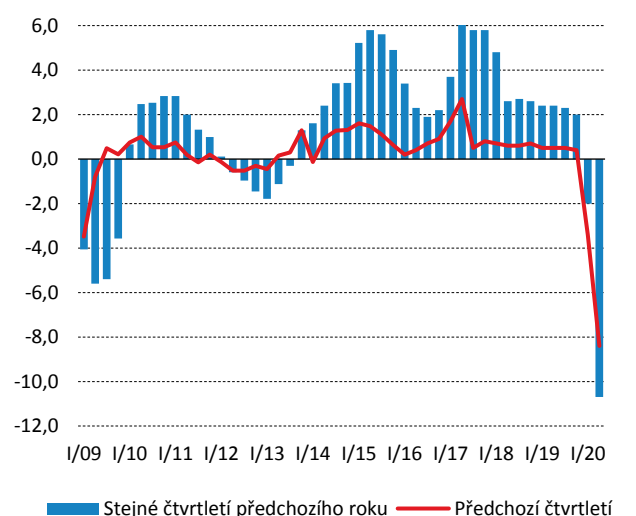
Důležitým předpokladem pokračujícího oživení domácí ekonomiky je zachování **nízké nezaměstnanosti.** Podle ve čtvrtletí zveřejněných dat ČSÚ, obecná míra nezaměstnanosti ILO (podíl nezaměstnaných k ekonomicky aktivním, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) stoupla na 2,6 % v červnu z 2,4 % v květnu a 1,8 % v loňském červnu. Prozatím nízký růst nezaměstnanosti je částečně způsoben vládním programem „kurzarbeit“, který nicméně bude v platnosti do konce srpna. Pakliže nedojde k jeho prodloužení, lze na podzim očekávat zrychlení nárůstu nezaměstnaných.

Dalším rizikem zůstává i aktuálně rostoucí počet nakažených koronavirem COVID-19, který vyvolává obavy z druhé vlny pandemie, která by mohla vést k opětovným restrikcím. Je však velmi pravděpodobné, že by nešlo o plošná opatření, která by „vypnula“ celou ekonomiku, jako na jaře letošního roku, ale spíše o lokální omezení.

I přes probíhající oživení ve 2. pololetí 2020, však **budou celoroční čísla za HDP záporná.** Pro letošní rok očekáváme, že domácí ekonomika klesne o 6,7 % mizr., zatímco Evropská komise očekává propad o 7,8 %.

Zdroj: MPO, ČSÚ

Vývoj hrubého domácího produktu
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Zdroj: ČSÚ, graf MPO

Z DOMOVA

Rámcová smlouva na výstavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech podepsána

Vláda a energetická společnost ČEZ podepsaly rámcovou smlouvu pro výstavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech. Dohoda pokrývá obecný rámec projektu a jeho počáteční fázi, včetně výběrového řízení na dodavatele. ČEZ by měl vybrat hlavního dodavatele do konce roku 2024, smlouvu s dodavatelem dojednat, zajistit potřebná povolení a vše směřovat k tomu, aby byl nový blok elektrárny zprovozněn v roce 2036.

Zdroj: ČTK, Patria

Vláda schválila model výkupu elektřiny z nového bloku Dukovan

Vláda schválila model výkupu elektřiny z plánovaného nového bloku Jaderné elektrárny Dukovany. Návrh zákona počítá s tím, že v případě, že bude výkupní cena vyšší než cena tzv. silové elektřiny na trhu, rozdíl zaplatí všichni spotřebitelé prostřednictvím tarifů. Ve druhém případě, kdy výkupní cena bude nižší než cena na trhu, bude dopad na spotřebitele opačný. Silová elektřina je neregulovaná část z konečné ceny elektřiny pro odběratele.

Zdroj: ČTK

Na programy Antivirus přesunuty miliardy

Vláda souhlasila s přesunem 6,4 miliardy korun mezi fondy EU, peníze budou využity na financování programu Antivirus. Zároveň rozhodla, že část peněz z EU v rámci záchranného fondu EU bude rozdělena primárně do zdravotnictví, na sociální infrastrukturu, integrovaný záchranný systém a na kyberbezpečnost.

Zdroj: E15

Krize způsobila pivovarnictví téměř pěti miliardovou ztrátu

České pivovarnictví kvůli koronaviru eviduje za březen až květen ztrátu přes 4,7 miliardy korun. Vyplývá to ze studie Centra ekonomických a tržních analýz (CETA). Největší dopady měla zavřená gastronomická zařízení, prodej piva v nich v uvedeném období klesl o 55 procent, respektive o 728.000 hektolitrů. Více se ale prodávalo balené pivo v obchodech, kde se za něj tržby zvýšily o zhruba o 794 milionů korun. Tržby pivovarů v důsledku pandemie klesly o 1,1 miliardy korun. Dodavatelé zaznamenali od března do května ztrátu 165 milionů korun. Tržby za prodej piva v hospodách a restauracích se snížily o 4,2 miliardy korun. Nejhorší situace je v Praze a Karlových Varech, kde chybějí zahraniční turisté.

Zdroj: E15

Zástupci koalice jednaly o podobě kurzarbeitsu

Návrh legislativní předlohy předloží MPSV. Stát nyní podporuje zaměstnanost ve firmách,

kteří zasáhla krize kvůli epidemii nového koronaviru, prostřednictvím programů Antivirus. Ministryně uvedla, že se díky nim povedlo zachránit 736 tisíc pracovních míst a cílená podpora je levnější, než kdyby lidé přišli o práci a dostávali podporu v nezaměstnanosti. Programy Antivirus mají skončit se srpnem a trvalý kurzarbeit by na ně měl plynule navázat. Kurzarbeit by měl pomáhat v krizových situacích, jako jsou povodně, epidemie a ekonomická krize. Stát by zaměstnancům firem, které musely omezit provoz, platil 60 až 80 procent čisté mzdy, nejdéle devět měsíců. Kurzarbeit by se mohl spustit pro jednotlivé firmy automaticky za splnění podmínek, které stanoví MPO, nebo plošně pro celou ekonomiku, pokud by nezaměstnanost vzrostla za určité období o 15 procent. O spuštění kurzarbeitsu by také mohla rozhodnout vláda.

Zdroj: ČTK

Unipetrol utřil sotva polovinu obvyklé částky

Tržby petrochemického holdingu Unipetrol za letošní druhé čtvrtletí činily pouhých patnáct miliard korun. V meziročním srovnání to znamená pokles o více než polovinu. Navíc se provozní zisk propadl zhruba o dvě třetiny na 585 milionů korun. Meziročně se výrazně propadl objem zpracované ropy i prodej rafinérských a petrochemických produktů. Objem zpracované ropy ve druhém čtvrtletí činil 0,78 milionu tun, což je meziročně o tři pětiny méně. Prodej rafinérských produktů Unipetrolu klesl o dvě pětiny na jeden milion tun a prodej petrochemických produktů zhruba o třetinu na 0,29 milionu tun.

Zdroj: ČTK

Provozní zisk Škody Auto v pololetí prudce klesl

Provozní zisk automobilky Škoda Auto se v prvním pololetí propadl téměř o tři čtvrtiny na 228 milionů eur (zhruba šest miliard Kč) z 824 milionů eur před rokem. Oznamil to mateřský koncern Volkswagen. Automobilový průmysl letos těžce zasáhla koronavirová krize. Tržby Škody Auto v pololetí klesly o více než čtvrtinu na 7,5 miliardy eur (196,5 miliardy Kč) z 10,2 miliardy eur před rokem. Volkswagen rovněž uvedl, že Škoda v pololetí prodala 372 tisíc vozů. To představuje meziroční pokles o 33,6 procenta. Mezi zákazníky byly populární zejména sportovně-užitkové vozy Kodiaq a Karoq a nové modely Scala a Kamiq.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Eurozóna má svůj historicky nejhlubší propad za sebou

Podle zveřejněných výsledků klesl HDP eurozóny v 2. čtvrtletí o historicky nejvyšších 12,1 % mezikvartálně a 15 % meziročně (v EU-11,9 % q/q, -14,4 % y/y). Přestože se odhady analytiků pohybovaly mezi -8,7 % až -16,0 % q/q, výsledné číslo bylo nakonec přesně

v souladu s konsenzem trhu. Nejhůře z velkých ekonomik dopadlo Španělsko, kde HDP ve srovnání s minulým čtvrtletím propadl o 18,5 %, meziročně pak o 22,1 %. Spotřeba zde poklesla o více než 21 % mezikvartálně, investice pak o 22 %. Pozitivně překvapila Itálie, kde se čekal pokles dynamiky o téměř 16 % mezikvartálně, z čehož nakonec bylo -12,4 % q/q. Zde je však pravděpodobná revize směrem dolů.

Zdroj: Eurostat

Podnikatelská nálada v Německu se dál zlepšuje

Podnikatelská nálada v Německu si v červenci opět polepšila. Vyplývá to z údajů institutu Ifo. Údaje podle agentury Reuters signalizují, že podniky očekávají oživení německé ekonomiky z koronavirové krize, pokud se podaří odvrátit druhou vlnu nákazy. Index důvěry se zvýšil na 90,5 bodu z červnových 86,3 bodu. Zaznamenal tak již třetí nárůst za sebou a překonal očekávání analytiků. Ti jeho červencovou hodnotu odhadovali na 89,3 bodu. Institut Ifo předpokládá, že ekonomika za třetí čtvrtletí vykáže nárůst o 6,9 procenta. Evropská komise tento měsíc předpověděla, že německá ekonomika v celém letošním roce klesne o 6,3 procenta, v příštím roce pak počítá s růstem o 5,3 procenta.

Zdroj: ČTK

Aerolinky Ryanair se propadly do ztráty

Irská nízkonákladová letecká společnost Ryanair Holdings se v prvním finančním čtvrtletí, které skončilo 30. června, propadla do ztráty 185 milionů eur (téměř pět miliard Kč) po zisku 243 milionů eur před rokem. Aerolinky v uplynulém čtvrtletí přepravily pouze půl milionu cestujících ve srovnání s téměř 42 miliony před rokem. Jejich provozní příjmy se meziročně snížily o 95 procent na 125 milionů eur, zatímco provozní náklady klesly o 85 procent na 313 milionů eur. Ryanair je největším nízkonákladovým leteckým přepravcem v Evropě a v roce 2016 otevřel základnu také na pražském letišti. Pražská pobočka má zhruba 80 pracovníků. Ryanair byl před koronavirovou krizí po Smartwings druhým největším dopravcem působícím v Česku.

Zdroj: ČTK, E15

Cena zlata vystoupila na rekord

Cena zlata se vyšplhala na rekordní maximum v blízkosti 1945 dolarů (zhruba 43.600 Kč) za troyskou unci (31,1 gramu). Dosavadní rekord ze září 2011 činil zhruba 1921 dolarů. Vzhůru ji tlačí obavy z negativních hospodářských dopadů koronaviru a z rostoucího napětí mezi Spojenými státy a Čínou. Investoři považují zlato za bezpečné útočiště v období nejistoty. Od počátku letošního roku si cena zlata připsala přes 27 procent. Zlato těží rovněž ze snižování úroků a dalších stimulačních opatření, kterými se centrální banky snaží pomoci ekonomice.

Zdroj: E15

Nezaměstnanost v EU pozvolna stoupá

Míra nezaměstnanosti v Evropské unii v červnu podle sezónně přepočtených údajů vzrostla na 7,1 procenta, zatímco v květnu byla o desetinu procentního bodu nižší. V eurozóně se nezaměstnanost zvýšila na 7,8 procenta, což je rovněž nárůst o desetinu bodu. Většina zemí EU v červnu postupně zmírňovala restriktivní opatření zavedená proti šíření nového koronaviru.

V České republice se míra nezaměstnanosti v červnu zvýšila na 2,6 z květnové hodnoty 2,4 procenta. Eurostat používá údaje ČSÚ, které se liší od údajů Úřadu práce ČR. Podle těch míra nezaměstnanosti v České republice v červnu vzrostla na 3,7 z květnových 3,6 procenta. ČSÚ vychází u míry nezaměstnanosti z výběrového šetření pracovních sil, Úřad práce pak z počtu registrovaných uchazečů o zaměstnání.

Nejvyšší hodnoty dosáhla míra nezaměstnanosti tradičně ve Španělsku 15,6 %, v Řecku 15,5 % (údaj z dubna) a v Lotyšsku 10,1 %, naopak nejnižší nezaměstnanost si udržuje ČR 2,6 %, Polsko 3 % a Německo 4,2 %.

Podle odhadu Eurostatu bylo v EU v červnu bez práce 15,023 milionu lidí, z toho 12,685 milionu v eurozóně. Ve srovnání s květnem se jejich počet v EU zvýšil o 281 tisíc, z toho v eurozóně o 203 tisíc.

Problémem nadále zůstává nezaměstnanost mladých do 25 let, kde v červnu v celé Unii činila 16,8 procenta. Zvýšila se tak z 16,2 procenta v květnu. Bez práce bylo celkem 2,962 milionu lidí do 25 let. V eurozóně pak míra nezaměstnanosti mezi mladými vystoupila na 17 z květnových 16,5 procenta, bez práce jich bylo 2,36 milionu.

Zdroj: Patria, Eurostat

ČR v pololetí získala z EU o 50,1 miliardy Kč více, než zaplatila

Česká republika v letošním prvním pololetí získala z rozpočtu Evropské unie o 50,1 miliardy korun více, než do něj odvedla. Loni v pololetí, tzv. čistá pozice ČR činila 24,4 miliardy korun.

Nárůst čisté pozice je podle MF způsoben především vyššími příjmy ČR z fondů EU, včetně dodatečných zálohových plateb v souvislosti s reakcí na pandemii koronaviru. ČR v pololetí obdržela z unijního rozpočtu 82,1 miliardy korun a odvedla do něj 32 miliard korun. Česko tak zůstalo stejně jako v předchozích letech čistým příjemcem peněz z EU.

Příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti činily v pololetí 52,4 miliardy korun a na Společnou zemědělskou politiku ČR získala 29,7 miliardy korun.

Celkově od vstupu do EU v květnu 2004 tak ČR do konce června zaplatila do rozpočtu EU 648,8 miliardy korun a získala z něj 1,51 bilionu korun. Celkem Česko dosud získalo z EU o 859,9 miliardy korun více, než odvedlo.

V roce 2018 bylo největším přispěvatelem do unijního rozpočtu Německo, které odvedlo o 13,4 miliardy eur (zhruba 338 miliard Kč) více, než z něj dostalo. Největším příjemcem peněz bylo Polsko, které získalo z rozpočtu EU o 12,3 miliardy eur víc (zhruba 310 miliard korun), než do něj odvedlo.

Zdroj: ČTK

Makroekonomická situace v ČR a EU27

